

Универзитет у Крагујевцу

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

Број: 3533/2

23.11.2022. године

Декан Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, на основу члана 53. и 73. Статута Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, и члана 15. став 5. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу, донео је 23.11.2022. године

РЕШЕЊЕ

Ставља се на увид јавности Извештај Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације

„Правни и безбедоносни аспект рада у неформалној економији“

и испуњености услова кандидата Зорана Магделинића и предложеног ментора, за израду докторске дисертације објављивањем на интернет страници Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, у трајању од 15 дана.

Образложење

Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације *„Правни и безбедоносни аспект рада у неформалној економији“* и испуњености услова кандидата Зорана Магделинића и предложеног ментора, за израду докторске дисертације образована Одлуком Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу, Број: IV-02-753/10 од 12.10.2022. године, доставила је Факултету Извештај, дана 10.11.2022. године.

Сагласно члану 9. став 2. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта (2020), по добијеном позитивном мишљењу надлежних органа Универзитета у Крагујевцу, Факултет ставља на увид јавности достављени Извештај.

Имајући у виду наведено, донео сам решење како гласи у диспозитиву.

Решење доставити:

- Сајт Факултета,
- Архива.

ДЕКАН
Проф. др Драган Вујисин

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ		
ПРИЈАВНО:	10	11 2022
Бр. јед.	Број	Правни Факултет
	3533	

НАСТАВНО НАУЧНОМ ВЕЋУ ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

ПРЕДМЕТ: Извештај о оцени научне заснованости теме и испуњености услова кандидата и предложеног ментора за израду докторске дисертације

Одлуком Већа за Друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу бр. IV-02-753/10 од 12.10.2022. године, а на основу предлога утврђеног одлуком Наставно-научног већа Правног факултета Универзитета у Крагујевцу бр. 2370/3.3.3 од 26.09.2022. године, именована је Комисија за писање Извештаја о оцени научне заснованости теме докторске дисертације „Правни и безбедносни аспекти рада у неформалној економији“ и испуњености услова кандидата Зорана Магделинића, бр. евиденције 12/2018, и предложеног ментора проф. др Бојана Урдаревића, редовног професора Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, из уже радноправне научне области за израду докторске дисертације на наведену тему, у саставу:

1. Др Бојан Урдаревић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, уже радноправна научна област – председник;
2. Др Горан Обрадовић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Нишу, уже јавноправна научна област – члан;
3. Др Александар Антић, доцент Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, уже радноправна научна област – члан.

Пошто је размотрила пријаву Кандидата и образложење предложене теме и утврдила да пријава садржи све неопходне елементе, Комисија за писање Извештаја о оцени научне заснованости теме и испуњености услова кандидата и предложеног ментора за израду докторске дисертације, а у складу са чланом 10. став 1. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта, Наставно-научном већу Правног факултета у Крагујевцу, подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

О оцени научне заснованости теме и испуњености услова кандидата и предложеног ментора за израду докторске дисертације

1. Биографија и преглед научно-истраживачког рада кандидата

Кандидат Зоран Магделинић рођен је 28.12.1978. године у Рожајама у Црној Гори. Основну школу “Мустафа Пећанин” завршио је 1993. године у Рожајама, са одличним успехом у свим разредима, а гимназију “30. септембар” (општи смер) је завршио 1997. године, у Рожајама. Након тога уписао је Правни факултет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици и завршио га 2003. године.

Докторске студије на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу на ужој радноправној научној области уписао је 2018. године.

Кандидат је у периоду од 2003. до 2006. године обављао приправнички стаж у Вишем суду у Подгорици, а од 2006. до 2008. године обављао послове саветника генералног секретара Скупштине Црне Горе. У периоду од 2009. до 2012. године био је помоћник директора у Заводу за извршење кривичних санкција, након чега је постављен на место помоћника директора Управе за инспекцијске послове, за сектор за праћење и спровођење прописа у области инспекцијског надзора, међународну сарадњу и информационе технологије.

Кандидат од 29. марта 2020. године прелази на место помоћника извршног директора за правне кадровске и опште послове, да би од 24. октобра 2021. године био запослен као руководиоца Службе за опште послове.

Током своје професионалне каријере, кандидат је учествовао на великом броју стручних семинара у земљи и иностранству из области парламентарног права и демократије, уз посредство међународних организација и асоцијација. Кандидат говори енглески језик, а служи се и руским језиком.

Кандидат је тренутно студент треће године докторских студија на ужој радноправној научној области, а према Уверењу о положеним испитима и извршеним обавезама на докторским студијама, кандидат је све испите на докторским студијама положио са оценом 8,40 и извршио све остале обавезе предвиђене програмом докторских академских студија до подношења пријаве докторске дисертације.

Кандидат је објавио следеће научне радове:

- Зоран Магделинић, Фундаменталне конвенције међународне организације рада и њихова примјена у националним законодавствима, Гласник Права, број 1, 2020, стр.31-44.
- Зоран Магделинић, Остваривање функције инспекцијског надзора преко инспекције рада, Правни став, број 1, јануар-март 2021. године.
- Зоран Магделинић, Правни и безбједоносни аспекти рада на црно у Црној Гори, Гласник Права, број 1, 2021, стр. 53-65.
- Зоран Магделинић, Дјечији рад у савременим правним системима, Удружење за радно право и социјално осигурање Србије, број 2/2021.

На основу увида у биографију кандидата, прегледа научноистраживачког рада, у коме доминирају радови из уже радноправне научне области, као и извештаја о положеним испитима и извршеним обавезама на докторским студијама, Комисија утврђује да кандидат Зоран Магделинић испуњава све услове за израду докторске дисертације на пријављену тему, будући да је током свог високошколског образовања посебну пажњу посветио изучавању уже радноправне научне области, бавио се материјом која је везана за саму пријављену тему, а такође је извршио и све обавезе на докторским студијама.

2. Оцена научног приступа проблему предложеног нацрта докторске дисертације и процена научног доприноса крајњег исхода рада

I Кандидат предлаже да радни наслов докторске дисертације буде: „Правни и безбедносни аспекти рада у неформалној економији“. Наводи да је питање рада у неформалној економији увек актуелно, јер је у непосредној вези са положајем радника на тржишту рада које има утицај и на организацију живота радника, али везано и за социјално друштвену димензију рада као друштвене појаве.

Приликом сагледавања правног положаја радника ангажованих на црно, кандидат истиче да треба одредити сегменте тог положаја и појединачно анализирати сваки од њих. Најзначајнији сегменти које кандидат наводи су да радник на црно уколико је непријављен не може остваривати ниједно од права из рада и радног односа као и да су

услови рада под којима су ангажовани радници на црно значајно лошији у односу на друге раднике јер често раде дуже без потребних одмора, уз много мање накнаде. У наставку, кандидат наводи и да је учестала појава обављања послова у неформалној економији, што може проузроковати и довести до повреде на раду, а као посебан сегмент наводи повреду права на заштиту и здравље на раду, као једно од основних права радника.

Кандидат ће се бавити радом на црно као друштвеном појавом која је изразито штетна. Поред евидентне економске штете која настаје држави услед неплаћања пореза, што има врло негативну рефлексију по све сегменте друштва, он има врло негативну последицу и по радника који своју радну активност остварује на црно, док са друге стране запослени, који легално врши своју радну делатност, ужива одређена права и обавезе. Кандидат ће се посебно бавити и питањем рада на црно на међународном плану, с обзиром на то да досадашња истраживања, како кандидат истиче, указују на врло широку распрострањеност појаве рада на црно.

II Кандидат је у пријави доставио и предложену оквирну структуру рада:

I ДЕО УВОД

1. Циљеви и задаци истраживања
2. Постављање проблема истраживања
3. Предмет истраживања
4. Хипотетички оквир истраживања
5. Методе научног истраживања
6. Дефинисање основних појмова

II ДЕО ПОЈАМ И ОБЛИЦИ НЕФОРМАЛНЕ ЕКОНОМИЈЕ

1. Појам неформалне економије
2. Узроци и последице неформалне економије
3. Облици неформалне економије
 - 3.1. Појам сиве економије
 - 3.2. Појам рада „на црно“

III ДЕО ПРАВНИ АСПЕКТИ РАДА НА ЦРНО

1. Међународноправни аспект рада „на црно“ као облика неформалне економије
 - 1.1. Схватања о раду на црно у теорији међународног радног права
 - 1.2. Стандарди Међународне организације рада од значаја за сузбијање рада на црно

2. Рад „на црно“ у комунитарном праву и европском радном праву
 - 2.1. Стандарди Европске уније од значаја за сузбијање рада „на црно“
 - 2.1.1. Директиве и препоруке Европске уније
 - 2.1.2. Пракса Европског суда правде од значаја за сузбијање рада „на црно“
 - 2.2. Стандарди регионалних организација од значаја за сузбијање рада „на црно“
3. Рад на црно у упоредном праву
 - 3.1. Настанак и развој рада „на црно“
 - 3.1.1. Утицај глобализације на појаву рада „на црно“
 - 3.1.2. Достојанствени рад као препрека ширењу рада „на црно“
 - 3.1.3. Негативни утицај пандемије вируса КОВИД 19 на сузбијање рада „на црно“
 - 3.2. Разлике у правном положају запослених лица и лица која раде „на црно“
 - 3.3. Правни стандарди од значаја за сузбијање рада „на црно“ у земљама региона

IV ДЕО ПРАВНИ АСПЕКТИ РАДА НА ЦРНО У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

1. Рад „на црно“ у теорији радног права
2. Утицаји на распрострањеност рада „на црно“
 - 2.1. Транзиција
 - 2.2. Глобализација
 - 2.3. Технологија
 - 2.4. Пандемија вируса КОВИД 19
3. Утицај рада „на црно“ на посебне категорије радника
 - 3.1. Омладина
 - 3.2. Жене
 - 3.3. Особе са инвалидитетом
4. Заштита од рада „на црно“
 - 4.1. Улога државе у борби против рада „на црно“
 - 4.2. Улога социјалних партнера у борби против рада „на црно“
 - 4.3. Улога радника у борби против рада „на црно“
5. Препоруке за сузбијање рада „на црно“

V ДЕО БЕЗБЕДНОСНИ АСПЕКТИ РАДА НА ЦРНО

1. Међународни извори о безбедносном аспекту раду на црно
2. Комунитарни стандарди о безбедносном аспекту раду на црно
3. Безбедносни аспекти рада на црно у компаративном праву
4. Безбедносни аспекти рада на црно у земљама региона
5. Безбедносни аспекти рада на црно у Србији

VI ДЕО МЕХАНИЗМИ И ПРЕПОРУКЕ ЗА СУЗБИЈАЊЕ НЕФОРМАЛНЕ ЕКОНОМИЈЕ

1. Измена постојећег нормативног оквира
2. Спровођење ефикасног надзора над применом прописа кроз јачање капацитета инспектората за рад

3. Унапређење система опорезивања
4. Подизање свести послодаваца о значају закључења уговора о раду са запосленима
5. Сарадња и укључивање социјалних партнера

VII ЗАКЉУЧАК

VIII СПИСАК ЛИТЕРАТУРЕ И ИЗВОРА

Уз наведену оквирну структуру, кандидат је доставио и образложење наведене структуре, којим појашњава њене појединачне делове:

У Уводу, на самом почетку били би изложени циљеви и задаци истраживања као и основни проблеми истраживања, који би потом следили предмет истраживања и основне претпоставке, односно хипотезе истраживања. У наставку кандидат би истакао методе истраживања које ће користити током израде докторске дисертације. Поред тога, у последњем делу Уводне целине био би истакнут и значај предметне теме.

Други део носио би наслов Појам и облици неформалне економије. У оквиру ове целине, кандидат ће се бавити појмом неформалне економије присутним у домаћој и теорији упоредног радног права. У наставку кандидат би анализирао узроке и последице настанка неформалне економије као појаве која у модерном свету какав познаје 21. век све више превлађује на тржишту рада. Облици неформалне економије били би садржина трећег поднасловa уз посебан осврт на појам сиве економије и рада „на црно“.

Трећи део посвећен је Правни аспектима рада „на црно“ као облику неформалне економије. Циљ овог дела јесте да се укаже на стандарде присутне у међународном радном праву, комунитарном праву, европском радном праву и упоредном праву, сваки обрађени у посебним поднасловима. У том смислу први поднаслов био би посвећен активностима Међународне организације рада, други раду Европске уније и Савета Европе, док би последњи – трећи поднаслов за садржај имао примере решења у упоредном праву. У оквиру последњег поднасловa, кандидат би се бавио и ширим утицајем рада „на црно“ и то са становишта разлике у правном положају лица која раде у оквиру стандардног запослења, односно на основу закљученог уговора о раду и лица која су активна у неформалној економији. Такође, овај сегмент докторске дисертације укључио би и анализу утицаја пандемије вируса КОВИД 19 као једног од најактивнијих узрока промена на тржиштима рада многих земаља, а посебно на распрострањеност рада у оквирима неформалне економије.

Ослањајући се на претходни, четврти део био би посвећен институту рада „на црно“ у Републици Србији. У том смислу, кандидат би се на почетку овог дела докторске дисертације бавио питањем утврђивања појма рада „на црно“ у домаћој теорији. Други поднаслов односио би се на утицај који су транзиција, глобализација, технологија и пандемија вируса КОВИД 19 имале током времена, најпре на појаву а потом и на пораст броја лица која су прибегла раду у оквирима неформалне економије, односно рада „на црно“. Трећи поднаслов носио би назив Утицај рада „на црно“ на посебне категорије радника. Под овим поднасловом били би анализирани положај лица који припадају посебно осетљивим категоријама радника у домаћем законодавству а које чине: омладина, жене и особе са инвалидитетом. У наставку четвртог дела, кандидат би указао на улогу различитих актера у Републици Србији у борби против рада „на црно“. Сходно томе, било би указано на улогу коју на путу спутавања ширења рада „на црно“ имају, односно могу имати држава, социјални партнери али и сами радници. У последњем поднаслову под називом Препоруке за сузбијање рада „на црно“, кандидат би сумирано сачинио препоруке које би требало да обухвате решења до којих се дошло анализом раније проблематизованих института четвртог дела докторске дисертације.

Пети део докторске дисертације бавио би се Безбедносним аспектом рада на црно. У оквиру овог дела, кандидат би анализирао, дајући простора у посебним поднасловима: међународне изворе о безбедносном аспекту раду на црно, комунитарне стандарде о безбедносном аспекту раду на црно, потом безбедносни аспекти рада на црно у компаративном праву, у земљама региона и напослетку, безбедносни аспекти рада на црно у Републици Србији.

Шести део, који претходи закључцима, кандидат би посветио Механизмима за сузбијање неформалне економије. У оквиру овог дела, садржина докторске дисертације односила би се, на почетку, на значај измене домаћег законодавства у делу који би поспешио закључивање уговора односно институционализовао рад лица у неформалној економији, зарад њеног сузбијања. Други поднаслов био би посвећен значају и улози инспектората за рад за спровођење односно надзор над спровођењем прописа који би требало да одврате послодавце и раднике да суделују у неформалним аранжманима рада. Ништа мање значајни не би били ни поднаслови који би следили. Трећи поднаслов шестог дела носио би назив Унапређење система опорезивања, где би посебна пажња била посвећена опорезивању послодаваца као препреци која их одвраћа од закључивања уговора о раду са запосленима. Након тога, кандидат би указао на сам значај подизања свести послодаваца и могућим бенефитима које би за њих настали услед закључивања

уговору о раду, а ово све ослањајући се на резултате добијене у претходно поменутом поднаслову. Најзад, последњи поднаслов био би посвећен улози социјалних партнера и значају њихове сарадње за сузбијање ширења неформалне економије.

Коначно, у закључку би били изложени комплетни резултати истраживања, оцењена доказаност хипотеза и изведени закључци о самом дисертацији. У закључку ће бити синтетисани сви закључци спроведене научне анализе и изнет општи закључак о теми. Такође, у закључку би био изложен и значај изведених закључака, пројекција за будућност и решења *de lege ferenda*.

III Предложене хипотезе рада

Кандидат је, такође, предложио општу и посебне хипотезе рада на следећи начин:

Општа хипотеза:

На основу научног одређења проблема и предмета рада формулисан је и општи хипотетички став: Превођење неформалног рада, односно рада на црно у формалне токове, би произвео далекосежне позитивне ефекте по државну привреду и економски раст.

Посебне хипотезе су:

Хипотеза 1: Ако радници одбију да раде на црно, послодавац неће имати другог избора него да их легално запосли.

Хипотеза 2: Рад на црно је противзаконит и зато га треба оштро осудити и кажњавати

Хипотеза 3: Рад на црно послодавцу увек доноси додатни профит и зато представља искоришћавање сиромашних од стране богатих.

Хипотеза 4: Рад на црно уништава здраву конкуренцију.

Хипотеза 5: Рад у неформалној економији не пуни државни буџет те чини државу сиромашном.

Хипотеза 6: Тржишни принципи који владају на тржишту рада доводе до све лошијих услова рада и непоштовања права радника, што за последицу увек има обарање цене рада.

IV Методе које ће бити коришћене у истраживању:

Кандидат даље наводи да ће у раду као основне методе користити историјски, компаративни, социолошки и правно-догматски метод. Детаљно образложење њиховог коришћења биће дато у следећој тачки извештаја.

V Извори који ће бити коришћени у раду

У истраживању ће бити коришћена обимна научна и стручна домаћа и страна литература из области индивидуалног и међународног радног права, која се састоји од више од 100 библиографских јединица. Литературу ће чинити: монографије, докторске дисертације, мастер радови, извештаји, уџбеничка литература, релевантни међународни и европски документи, чланци, домаћи и страни прописи, одлуке домаћих судова, али и Европског суда правде, интернет извори и др. Подаци прикупљени различитим научним методама, уз коришћење теоријских научних сазнања, чиниће грађу која ће бити коришћена у поступку потврђивања и непотврђивања хипотеза.

VI Оцена научног приступа проблему предложеног нацрта докторске дисертације и очекиваног научног доприноса крајњег исхода рада

Према предложеном радном наслову теме, оквирној структури и образложењу структуре, као и хипотезама, методама и литератури, Комисија оцењује да је овако предложена тема докторске дисертације научно заснована и адекватна, а сам приступ кандидата научни.

Наиме, предложени радни наслов теме: „Правни и безбедоносни аспекти рада у неформалној економији“, отвара могућност за научну обраду и испитивање у области која је изузетно актуелна и потребна у доменима радног права за даље истраживање. Кандидат исправно примећује да је неопходност уређивања рада ван радног односа односно рада у неформалној економији потребна пре свега како би се заштитили радници ангажовани у овој врсти рада, засновано на чињеници да фактори попут глобализације, транзиције и економије знатно утичу на пораст овог броја радника,

Такође, предложена оквирна структура рада, као и њено образложење и постављене хипотезе, говоре у прилог научном приступу у обради теме. Наиме,

кандидат се у излагању материје служи дедуктивним методом, односно полази од општих питања и наставља ка појединачним. Стога је оправдан приступ кандидата при коме он најпре испитује основне појмове везане за рад у неформалној економији и његов историјски развој, да би након тога обрадио само оне аспекте који су значајни за тему. Од посебног значаја је и сагледавање релевантних међународних и европских радних стандарда од значаја за ову тему и анализа усклађености националног законодавства са тим истим документима. Кондиционо приступање и настојање кандидата да се испитају не само карактеристике, већ и све правне последице рада у неформалној економији указује на темељност и усмереност кандидата ка научном истраживању уз коришћење релевантног научног метода.

Када је реч о очекиваном научном доприносу теме, Комисија оцењује да предложена тема оставља простор за степен научног доприноса који одговара докторској дисертацији. Конкретни бенефити правне науке од обраде ове теме састоји се у томе што се појам рада у неформалној економији и положај радника сагледавају у контексту новонасталих околности, нарочито оних узрокованих глобализацијом и флексибилизацијом тржишта рада. Осим тога, за науку радног права је посебно значајно испитивање безбедоносног аспекта рада на црно. Допринос, међутим, не би требало да бусе само научни, будући да би закључци који се односе на заштиту радника на црно могли имати велики утицај на решавање проблема у пракси, посебно имајући у виду да кандидат нуди и решења за превазилажење слабости постојећег регулаторног оквира. Отуда, Комисија оцењује да је тема подобна за обраду и са аспекта очекиваног научног доприноса.

3. Мера у којој образложење предмета, метода и циља уверљиво упућује да је предложена тема од значаја за развој науке

Комисија налази да је кандидат детаљно образложио предмет истраживања који се односи на институт неформалне економије, то јесте правног и безбедоносног аспекта поменутог института. Ово заправо указује да се кандидат претходно упознао у довољној мери са темом како би могао да отпочне са изградом исте. Истовремено, кандидат у образложењу јасно показује правац свог истраживачког деловања, као и проблеме које намерава да испита.

Кандидат правилно врши избор метода којима ће се у раду користити, а што је првенствено значајно са аспекта постављених хипотеза. Хипотезе обухватају комплетан

обим предмета истраживања и јасно указују на логичку структуру рада. У том смислу, предложеним методама се омогућава тачна и потпуна провера предложених хипотеза.

Циљеви који су постављени у раду усмерени су првенствено . Поред тога, Комисија је мишљења да према образложењу предмета и предложеним методама је могуће, уз одговарајући рад и научни напор, остварити циљеве који су постављени у раду.

Након ових начелних констатација, Комисија посебно образлаже свој став у погледу предмета, метода и циља:

Предмет:

Предмет истраживања у предложеној теми „Правни и безбедоносни аспекти рада у неформалној економији“ биће радници ангажовани на црно, при чему ће се вршити њихова анализа са аспекта повреде права из рада и радног односа која представљају основна фундаментална права зајемчена Уставним нормама и законским одредбама. Наиме, предмет интересовања јесте да се сагледа и ближе објасни појам, правни аспект, природа и положај радника ангажованих на црно, како са теоријског научног и практичног гледања, тако и са нормативног и упоредног становишта у циљу сузбијања ове појаве, као и да се уз помоћ одређених метода утврде тренутни појавни облици ове врсте рада и положаја радне снаге у Србији и земљама Европске уније које су предмет компаративне анализе.

У укупној економији европских земаља, које су биле предмет истраживања, рад на црно учествује у проценту који се креће у распону од 3% до 38%. Рад на црно има врло различите појавне облике, те се, поред свог интегралног облика, који је прецизиран датом дефиницијом, може још маскирати кроз самозапошљавање у ситуацијама кад се одређена делатност врши од стране лица, без претходне пријаве и регистрације, како делатности, тако и оствареног профита. Рад на црно узрочник је социјалног “дампинга” а осим негативних правних и социјалних последица доноси са собом и економски важне последице. Радници губе своја (економска и друга) права, а послодавци који уредно испуњавају своје обавезе потенцијално у одређеним ситуацијама долазе у (економски) неповољнију ситуацију од оних који своје успешно избегавају. Рад на црно можда доноси са собом (привидно) јефтинију цену рада, али у коначном је за индустрију у целини неповољан јер је ризичан, несигуран и непродуктиван. Идући даље ка одређењу овог појма, треба истаћи да је он једнако доступан и правним и физичким лицима.

Такође, рад на црно се разликује с обзиром на то где се он врши, односно у које сврхе. С тим у вези, мора се стварати разлика између рада на црно у трговачком сектору, привредном сектору, услужном сектору или области samozapošljavanja.

Као једна од главних карактеристика рада на црно, може се истаћи непријављеност и нерегистрованост те радне делатности. Она се одвија мимо знања надлежних државних органа, што самим тим значи да ти органи немају увид у начин њеног одвијања, материјалну корист која се том делатношћу остварује, као ни остварењем, односно заштитом права и обавеза дефинисаних законским прописима. Облици у којима се рад на црно најизразитије испољава су у оквиру хонорарних послова, који се обављају након редовних пословних активности, које се врше легално, потом у оквиру тзв. „помоћних послова“, који се често одвијају као помоћ у кући или помоћ одређеној породици у вршењу кућних послова, а најраспрострањенији вид рада на црно је рад у сектору услуга, где се аутономно могу пружати разноврсни послови, без претходне пријаве или регистрације код надлежних органа. Ту се убрајају занатске услуге, услуге подучавања, услуге кућних помоћница и дадиља, услуге личне асистенције, баштованске услуге, услуге превоза и транспорта и томе слично. Статус лица која раде на црно може бити такође различит, од ученика, студената, незапослених лица, до пензионера.

Рад на црно се такође може посматрати као нужност и као допунски извор прихода. Нужност је за незапослена лица, која се дужи низ година налазе на евиденцији незапослених лица и безуспешно трагају за својим радним местом. Њихова изузетно тешка економска ситуација условљава да по сваку цену морају прихватити услове рада који им се намећу, па чак и онда кад су свесни чињенице да су ти и такви услови штетни по њих. Они су принуђени да раде било који посао под било каквим околностима, те се сматрају најподеснијом циљном групом за рад на црно. Уколико рад на црно представља допунски извор прихода, онда се ради о лицима која легално остварују своју радну активност, која им очигледно није довољна за свакодневне потребе, те морају обављати и одређену хонорарну делатност. У циљу избегавања плаћања пореза, они тај додатни приход не пријављују надлежнима, што их уводи у област рада на црно.

Развојем савремених технологија, јављају се нови видови запошљавања и радних односа. За разлику од традиционалних радних односа, код којих су јасно дефинисане уговорне стране (радник и послодавац), те обострана права и обавезе, обављање рада путем *on-line* платформи је сложенији из разлога што су укључена три субјекта у извођењу рада, а то су радник, *on-line* платформа и наручилац посла. Самим тим, из тога

произилазе три различита правна односа. С обзиром на то да је сврха рада путем *on-line* платформи за раднике, ступање у контакт са више различитих послодаваца, као и извршење већег броја послова, немогуће је утврдити да ли постоји радни однос радника. Радник економски не зависи ни од једног послодавца, а претежно се ради о једнократном пружању услуга рада мале вредности, за већи број послодаваца. *On-line* платформе имају услугу посредника при запошљавању, а радници који посредством њих нађу посао, имају карактер самозапослених лица. Стога, ове платформе уместо стандардних термина радника, плате, радног односа и радног времена, користе термине карактеристичне за самозапошљавање. Оваквим радним ангажовањем, посредством платформи, широко се отварају врата за рад на црно, јер се јавља проблем прикривања стварног радног односа другим правним односом, у циљу избегавања обавеза послодавца проистеклих из радног и социјалног законодавства. Неке од платформи које се данас највише користе за ову врсту посредовања при запошљавању су *Uber*, *Mturk*, *Helpling*, *Upwork* и томе сличне. Тако на пример, преко платформе *Mturk* се врши тријажа података садржаних на интернету у погледу давања прецизних географских података, личних квалификација, уз претњу да ће се профили са нетачним подацима угасити. Платформа *Uber* се односи на транспортне услуге, на којој се садрже подаци о возилима којима се транспорт врши, возачима, подацима о њиховој прекршајној и кривичној кажњаваности, снимци вожње и томе слично.

Међутим, да би се приступило обрачуна са непријављеним радом, или радом на црно, потребно је да све националне владе и национална законодавства на нивоу Европе имају уједначене и консеквентне законске акте који би на исти начин третирали овај проблем. Ове законске мере такође подразумевају дестимулативне мере за послодавце у циљу онемогућавања приступања рада на црно и ангажовању радника под таквим околностима. Инспекција рада представља главни орган обрачуна са непријављеним радом. Иако рад ових инспекција није увек на завидном нивоу, те објективно постоје недостаци у погледу ресурса, процедура и координације са другим органима, они имају за циљ да препознају случајеве рада на црно, укажу на њих и спрече их. Од инспектора рада се очекује да добро познају прописе који регулишу материју непријављеног рада, што подразумева да су прошли адекватну обуку. Поред надзорне и репресивне, инспекције морају имати и саветодавну улогу. Ова улога мора бити подједнако усмерена и на раднике и на послодавце и односи се у оном делу примене најефикаснијих мера и средстава ради што боље и ефикасније примене законских одредби.

Карактеристично за све европске земље је да се одлучно и недвосмислено боре против рада на црно. Однос према овом проблему је мање више уједначен у већини европских земаља. Свугде се раду на црно приступа са становишта штетне друштвене појаве, а у многим земљама се расветљава и његова социјално политичка компонента, која уопште није занемарљива. Тако на пример у Белгији Савет министара дефинише политичке опције на тему рада на црно, а овим проблемом се бави заменик министра који има искључиву надлежност сузбијања рада на црно. У Шпанији је још 2012. године усвојена Национална стратегија за спречавање и корекцију фискалних и социјалних превара које се односе на рад, где се посебним поглављем третира питање рада на црно. У Италији се практикују тзв. *ad hoc* механизми за сузбијање рада на црно, засноване на пријавама овакве врсте радног ангажовања. Француска се пак определила за репресивне мере у борби против рада на црно, са посебним акцентом на проблем прекограничног рада који се претежно одвија мимо законитих процедура. Француски модел се огледа у строгом кажњавању послодаваца код унајмљивања подизвођача, ангажовању лица са лажним образовним профилима и запошљавању на црно радника који су пореклом из иностранства. Контролу и надзор над применом ових строгих репресивних мера врши Оперативни одбор за борбу против преваре. У Црној Гори, Закон о раду и Закон о инспекцији рада, садрже одредбе о поступању у случају да се приликом инспекцијског надзора установи да код послодавца раде радници непријављено. У оваквој ситуацији, законодавац је послодавцу који држи непријављене раднике у радном односу оставио врло кратак рок у којем је он дужан да раднике пријави на обавезно социјално осигурање. У ситуацији да послодавац са запосленим не закључи уговор о раду пре ступања на рад, сматра се да је запослени засновао радни однос на неодређено време даном ступања на рад. У супротном, послодавцу се могу изрећи новчане казне у максималном износу од 20 000 EUR. У циљу сузбијања рада на црно, поред управних мера и радњи, инспектор рада је сходно Закону о инспекцији рада, обавезан да привремено забрани рад субјекту надзора, ако приликом вршења инспекцијског надзора утврди да није закључио уговор о раду са лицем које се запошљава пре ступања на рад и уколико није пријавио лице са којим је закључио уговор о раду или посебну врсту уговора о раду на обавезно социјално осигурање. Мера привремене забране рада се спроводи печатењем средстава рада, радне просторије, места рада или друге просторије где се обавља делатност послодавца. У Црној Гори је висока стопа рада на црно и много радника је принуђено да прихвати неповољне услове за рад који између осталог подразумевају и рад на црно. Према неким слободнијим проценама, у Црној Гори је око

22% запослених (укључујући и сезонску радну снагу) који до сад никад нису радили пријављено, а многи од њих су ангажовани код правних субјеката који такође раде на црно, без пријаве. Словенија је најдаље отишла у обрачуну са радом на црно. У тој држави је још 2000. године донет Закон о спречавању рада у запошљавања на црно („Урадни лист Републике Словеније 36/2000, 118/2006, 12/2007-УПБ1, 29/2010, 57/2012, 21/2013), којим су таксативно побројани сви видови забрањених пословних активности у оквиру привредних друштава, код привредника и код случаја самозапошљавања, као и све забрањене облике понашања који се односе на радни однос или из њега произилазе. Такође, дате су мере у санкционисању ових појава уз поштовање врло широког спектра активности, полазећи од пословних активности правних лица, до активности и делатности физичких лица. Управо на основу ове типологије и диференцијације, словеначки законодавац је одредио која врста мера ће се примењивати према лицима која држе запослене на црно, тачније да ли ће се примењивати мере трговинског, грађанског или радног права, уз укључивање и одредби које се односе на право социјалног осигурања. По питању строгих санкција за рад на црно се истиче Пољска, у којој се најстроже гледа на појаву рада на црно на европском континенту. У Пољској се полази од тога да класична санкција у овој области не може да да жељене резултате, већ се мора поставити апсолутно нов систем санкција. Оне се базирају на алтернативним мерама које ће примарно имати подстицајни карактер ради поштовања законских обавеза пријава запослених. Подстицајне мере су у различитим облицима фискалних бенефиција, потом уредној информисаности о штетности и кажњивости рада на црно, подизање нивоа свести целокупног друштва о штетности и опасности рада на црно, потом глобализовању овог проблема и његовом адекватном третману и на послетку, кооперацији на нивоу свих државних тела и органа.

Циљ:

Циљ истраживања, биће да се на научно утемељен начин, сагледају основна обележја и одређене специфичности рада на црно, као и појавних облика рада на црно који је једнако доступан правним и физичким лицима, као и прављење разлика између рада на црно у трговачком сектору, привредном сектору, услужном сектору или области самозапошљавања. Потом, кандидат истиче да је потребно сагледати колико је правни систем Црне Горе хармонизован са правом Европске уније, па и светским стандардима у овој области, односно проценити да ли је потребна промена законодавства. Такође,

кандидат за циљ поставља и сагледавање, у концепцијском и теоријском смислу, потребу реорганизације инспекције рада која представља главни механизам обрачуна са непријављеним радом, јер објективно постоје недостаци у погледу ресурса, процедура и координације са другим органима. Поред надзорне и репресивне улоге инспекције морају имати превентивну и саветодавну улогу, која ће подједнако бити усмерена према радницима и послодавцима и односи се у оном делу примене најефикаснијих мера и средстава, ради што боље примене законских одредби.

У наставку, кандидат указује на потребу да се као циљ докторске дисертације постави и анализа утицаја рада на црно као друштвеног феномена који је у већини европских земаља уједначен, јер се према раду на црно приступа са становишта штетне друштвене појаве, а у многим земљама се расветљава социјално политичка компонента, која уопште није занемарљива. Ово нарочито у светлу стварања неопходних претпоставки у циљу борбе против неформалног рада и испуњавања обавеза из преговарачких поглавља на путу приступања Црне Горе Европској унији.

Такође, циљ рада, односно истраживања је да се спроведе тестирање заснованости и одрживости датих хипотеза. С тим у вези, посебна пажња посвећена је искуствима стеченим у међународном, европском и упоредном праву. Поред тога, анализирана су и искуства Србије и земаља ЕУ у предметној области. Тим пре, што модел борбе против рада на црно треба поделити у две групе: и то кроз подстицајне мере и санкције. У садејству ове две групе деловања могу се добити жељени резултати, јер подстицајне мере уједно представљају превенцију рада на црно и омогућавају да се квалитетним приступом примене санкција сведе на минимум рад на црно. Другим речима, да се минимизује рад на црно, што представља крајњу интенцију законодавца. Дакле, истраживање је послужило остваривању и тог циља, потенцирајући значај правилног сагледавања и успешног задовољавања потребе за сталним прилагођавањем и унапређивањем радноправне регулативе, теорије и праксе, у интересу запослених и друштва у целини.

Методи:

Природа предмета истраживања – *Правни и безбедоносни аспекти рада у неформалној економији* налаже мултиметодолошки приступ истраживању. У том смислу, користиће се различите научне методе.

Позитивно-правни метод, који ће бити коришћен као основни метод у тумачењу правних норми током целокупног рада, при сагледавању и анализи законских и других прописа којима се уређује радноправни положај радно ангажованих лица. Наиме, централни део је позитивноправни приступ овој проблематици, јер је она актуелна, али и променљива зависно од политичких промена које у великој мери детерминишу правно регулисање ових питања. У оквиру нормативног метода користиће се и логички инструменти тумачења нормативних решења и то:

Аналитичко-дескриптивни метод, као општеприсутан метод у истраживањима, у раду ће бити коришћен за објашњење предмета истраживања.

Историјски метод, који има за циљ да укаже, у временској динамици, на настанак и развој института радноправних односа. Употребом овог метода у раду ће бити извршена анализа ранијег законодавног уређења радноправног положаја радно ангажованих лица, са циљем да се уоче предности и мане правних норми које више ниесу позитивне, као и њихова компарација са позитивноправним одредбама, како у домаћем праву, тако и у компаративном.

Упоредно-правни метод, који се користи да би се указало на сличности и разлике радноправног положаја и права и обавеза радно ангажованих лица које постоје у појединим законодавствима земаља у свету. Овим методом утврдићемо предности и мане у радноправних односа који су предмет компарације.

Метод анализе садржаја, којим ће бити проучавани научни и стручни радови, публикације и истраживања као и релевантна литература у вези теме рада. Фаза независног научног истраживања започиње анализом прикупљене документарне грађе и представља основ за синтезу резултата добијених апстраховањем, генерализацијом и конкретизацијом закључака и ставова. Синтеза на овај начин добијених резултата омогућује правилно и свестрано поимање основних појмова и категорија везаних за статус радно ангажованих лица.

На закључке о начинима имплементације правних норми, примењиваће се експликативно-каузална и стваралачка синтеза, компаративна и емпиријско-експликативна анализа, као и предикативна индукција, у циљу аргументоване потврде привремених поставки (хипотеза, теза). Потврђивањем основних претпоставки овог истраживачког рада долази се до крајњег циља истраживања и до закључка о статусу

радника на црно, као и закључка о перспективама даљег унапређивања механизма инспекције рада и остављања кратких рокова послодавцима који су дужни да радника пријаве на обавезно социјално осигурање и закључе уговор о раду на неодређено време, јер је радник био затечен на раду, као и генерално унапређења њиховог положаја и положаја инспектора рада у државној управи Србије уопште.

4. Образложење теме за израду докторске дисертације омогућава закључак да је у питању оригинална идеја или оригиналан начин анализирања проблема

Избор теме докторске дисертације оправдава, како њена актуелност која је надмашује границе појединих националних законодавстава. У појединим научним круговима постоји мишљење да и поред значајнијих радова који се пишу у области неформалне економије потребно ићи даље и пратити промене које се догађају како напољу теорије тако и на пољу праксе када је реч о овом друштвеном феномену. Зато је изузетно важно истаћи да кандидат полази од стања у науци ван оквира домаће теорије и законодавства како би са ширег аспекта анализе могао да уочи потенцијалне недостатке и предложи решења.

Иако су се докторске дисертације из области радног права у одређеном домену бавиле питањем неформалне економије и рада на црно, ретке су оне које су анализи овог института прибегле детаљно и опсежно обухватајући све неопходне компоненте које се везују за рад лица ван радног односа. Посебно, безбедоносни аспекти рада на црно у неформалној економији представљају новину чији ће резултати свакако бити од значаја и изван теорије радног права, што ову тему истиче у мору других које су се бавили институтом неформалне економије.

Комисија ослањајући се на истраживање литературе које је кандидат спровео констатује да тема докторске дисертације оставља простора за оригиналност кандидата у раду.

С обзиром на актуелност теме која се везује за положај радника у оквирима неформалне економије али и њихове безбедности и заштите, Комисија констатује да наведено оставља кандидату могућност да тему обради надилазећи постојеће стање у науци и да дође до закључака који ће као новина поспешити унапређење нормативног уређења и теоретског схватања у погледу наведеног предмета истраживања.

Напоследку, Комисија сматра да ће кандидат уколико тема буде правилно обрађена, бити у позицији да изведе оригиналне научне закључке што показује да предложена тема представља оригиналну научну идеју.

5. Усклађеност дефиниције предмета истраживања, основних појмова, предложене хипотезе, извора података, метода анализе са критеријумима науке уз поштовање научних принципа у изради коначне верзије докторске дисертације

Критеријуми науке, као и научни принципи у изради одређеног рада првенствено подразумевају мисаони ток од сумње, односно хипотезе ка закључку, сходно правилима логике и епистемиологије. Према оцени Комисије дефиниција, односно образложење предмета истраживања која је дата у раду, као што смо раније указали је научна, што значи да је у складу са критеријумима науке. Такође, Комисија налази да сходно образложењу датом у пријави је могуће применом предложених метода проверити предложене хипотезе, употребом предложене литературе.

Сматрамо да је кандидат правилно препознао проблеме предмета истраживања и у складу са њима правилно поставио хипотезе. Такође, оквирна литература, која се састоји од референтних научних дела у овој области, пружа гаранцију да ће кандидат, уз правилну и адекватну примену предложених научних метода извести правилне закључке.

На основу ових тврдњи, али и опсервација из претходних делова Извештаја Комисија закључује да су дефиниције предмета истраживања, основних појмова, предложене хипотезе, извори податка и методе анализе у складу са критеријумима науке, као и да се њима поштују научни принципи у изради коначне верзије докторске дисертације.

6. Компетентност ментора

За ментора за израду дисертације предложен је проф. др Бојан Урдаревић, редовни професор за ужу радноправну научну област на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу.

Проф. др Бојан Урдаревић рођен је 1977. године. Дипломирао је на Правном факултету Универзитета у Београду 2000. године, на коме је и магистрирао 2007. и

докторирао 2012. године. У звање редовног професора изабран је 2021. године на Правном факултету у Крагујевцу где на основним академским студијама изводи наставу на предметима: „Радно и социјално право“, „Међународно радно право“ и „Службеничко право“. На мастер академским студијама изводи наставу на предметима: „Заштита права из радног односа“, „Дисциплинско право“, „Решавање колективних радних спорова“, „Право здравствене заштите“ и „Међународно радно право“, а на докторским студијама изводи наставу на предмету Радно право – одабране теме, Међународно радно право – одабране теме.

Аутор је великог броја радова из уже радноправне научне области (комплетна библиографија на линку [Резултати претраживања bojan urdarević :: COBISS+](#)).

Из уже научне области предложене докторске дисертације могу се издвојити следеће референце, које у смислу чл. 9 Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта доказују компетентност ментора:

1. УРДАРЕВИЋ, Бојан. Заштита права радника миграната у међународном радном праву. У: РИСТИВОЈЕВИЋ, Бранислав (ур.). Правни аспекти миграција у региону - балканска рута : тематски зборник = The legal aspects of migrations in the region - the Balkan route : thematic collection of papers. Нови Сад: Правни факултет, Центар за издавачку делатност, 2019. Стр. 91-105. ISBN 978-86-7774-204-1. http://zbornik.pf.uns.ac.rs/images/download/tematski_zbornici/Migracije/Migracije-u-regionu-balkanska-ruta-2019.pdf. [COBISS.SR-ID 513537456] **M14**
2. URDAREVIĆ, Bojan. The changing nature of the right to strike in the Republic of Serbia. У: ĐORĐEVIĆ, Slavko (ur.), VLADETIĆ, Srđan (ur.), LABUDOVIĆ STANKOVIĆ, Jasmina (ur.). Law in the Process of Globalisation : collection of papers contributed on the occasion of 40th anniversary of the Faculty of Law of the University of Kragujevac. Kragujevac: University, Faculty of Law, 2018, стр. [565]-579. <http://www.jura.kg.ac.rs/index.php/sr/naslovi.htm>. [COBISS.SR-ID 513448368]. **M14**
3. RADULOVIĆ, Zoran, URDAREVIĆ, Bojan, JOVANOVIĆ, Zoran. The nature of the work engagement of athletes. Facta Universitatis. Series:, Physical Education and Sport, 2012, god. 10, br. 2, стр. 151-167. <http://facta.junis.ni.ac.rs/pe/pe201202/pe201202-09.pdf>. [COBISS.SR-ID 512811696]. **M24**
4. КНЕЖЕВИЋ, Мирјана, ЈОВАНОВИЋ, Зоран, УРАДЕРВИЋ, Бојан. Успостављање јавно-приватног партнерстава у јавним предузећима. Теме, 2012, год. 36, бр. 2, стр. 905-920. [COBISS.SR-ID 512811184]. **M24**

5. УРДАРЕВИЋ, Бојан, РАДУЛОВИЋ, Зоран. Глобализација и концепт социјалних права. Српска политичка мисао, 2012, год. 19, бр. 1, стр. 169-186. [COBISS.SR-ID 512343460]. **M24**

6. УРДАРЕВИЋ, Бојан. Пружање услуге мирења у решавању колективних радних спорова. У: МИЋОВИЋ, Miodrag (ur.). Савремени правни промет и услуге : [зборник реферата са Међународног научног скупа одржаног 25. маја 2018. године]. Крагујевац: Правни факултет Универзитета, 2018, стр. 779-792. <http://institut.jura.kg.ac.rs/images/Majsko%20savetovanje/XIV%20Savremeni/3.%20Zbornik.pdf>. [COBISS.SR-ID 513413808]. **M31**

7. URDAREVIĆ, Bojan. Perspectives of the right to strike in the Republic of Serbia. У: FLORCZAK, Izabela (ur.), GÓRAL, Zbigniew (ur.). Developments in labour law from a comparative perspective. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2015, стр. 119-132. [COBISS.SR-ID 513216176]. **M31**

8. УРДАРЕВИЋ, Бојан. Радноправни положај јавних службеника у Републици Србији : перспективе и будући правци развоја. Правни живот, ISSN 0350-0500, 2017, књига 601, бр. 11, стр. 397-408. [COBISS.SR-ID 513366448]. **M51**

9. УРДАРЕВИЋ, Бојан. Право на колективно преговарање у новим привредним условима. Правни живот, ISSN 0350-0500, 2016, књига. 585, бр. 11, стр. 339-354. [COBISS.SR-ID 513266096]. **M51**

10. УРДАРЕВИЋ, Бојан. Међународни оквирни споразуми као облик социјалног дијалога на глобалном нивоу. Правни живот, 2011, књига 549, бр. 11, стр. 489-498. [COBISS.SR-ID 512705200]. **M51**

11. УРДАРЕВИЋ, Бојан. Рад на даљину као специфичан начин организације рада, Zbornik radova = Recueil des travaux. - ISSN 0550-2179 (Год. 55, бр. 1, 2021, стр. 205-221). COBISS.SR-ID – 43347721. **M51**

7. Закључак и предлог комисије

Након увида у предложену пријаву теме докторске дисертације и на основу чињеница изложених у претходним тачкама, Комисија за писање Извештаја о оцени научне заснованости теме и испуњености услова кандидата и предложеног ментора за израду докторске дисертације, доноси следеће:

ЗАКЉУЧКЕ

1. Кандидат испуњава све услове за пријаву теме докторске дисертације прописане Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Крагујевцу и Статутом Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, Правилником о пријави, изради и одбрани докторске дисертације односно докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу и Правилником о докторским студијама Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, будући да је положио све испите и испунио све обавезе предвиђене студијским програмом докторских академских студија и да је објавио потребан број радова из научне области из које пријављује тему докторске дисертације.
2. Комисија констатује да тема предложене докторске дисертације припада научној области изабраног студијског програма, да је прецизно формулисана и образложена и да је од значаја са становишта развоја науке.
3. Комисија је мишљења да ће, имајући у виду предложене методе, кандидат бити у могућности да планирано истраживање спроведе уз поштовање научних принципа и у складу са критеријумима науке, као и да ће кандидат бити у могућности да предложеној тему квалитетно обради, с обзиром на приложени списак литературе.
4. Комисија констатује да проф. др Бојан Урдаревић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, који је предложен као ментор за израду дисертације, испуњава све прописане услове и то: биран је за ужу радноправну научну област којој припада предложена тема докторске дисертације и има објављене радове у публикацијама одговарајућих категорија и прописани број и структуру бодова у последњих 10 година, неопходних да буде ментор за израду докторске дисертације у складу са стандардом 9 за акредитацију студијског програма докторских академских студија на високошколским установама и не води више од пет доктората истовремено.

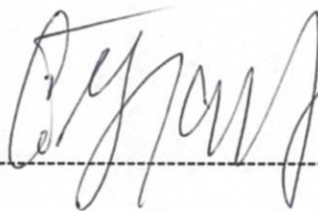
Узимајући у обзир све изнете закључке, Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације и испуњеност услова кандидата и ментора за израду докторске дисертације Наставно-научном већу Правног факултета Универзитета у Крагујевцу и Већу за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу упућује:

ПРЕДЛОГ:

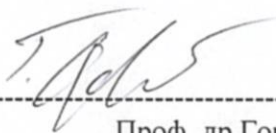
Да донесе одлуку којом се кандидату Зорану Магделинићу одобрава израда докторске дисертације на тему: „Правни и безбедносни аспекти рада у неформалној економији“.

Комисија прихвата предлог кандидата и катедре и за ментора предлаже проф. др Бојана Урдаревића, редовног професора за ужу радноправну научну област на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу.

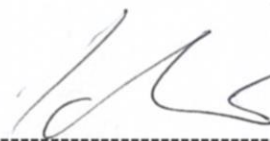
КОМИСИЈА:

Проф. др Бојан Урдаревић,
редовни професор
Правни факултет Универзитета у Крагујевцу
раднoправна ужа научна област
председник Комисије

Проф. др Горан Обрадовић
редовни професор
Правни факултет Универзитета у Нишу
јавноправна ужа научна област
члан Комисије

Доц. др Александар Антић, доцент
Правни факултет Универзитета у Крагујевцу
раднoправна ужа научна област
члан Комисије